

Aqoon: Kunnskap

Adobe Stock / faber14

Sangen bevisstgjør hvor viktig det er å vare en elev, hvor viktig det er for å skaffe seg kunnskap og hvor galt kan det gå når man bruker klansystemet til å nå sitt mål.

Axmed Aw Geeddi Maxamuud "Dheeraad", ma aha hal-abuur kaliya ee waa dhaqan yaqaan isku hawla barashada dhaqanka' afka iyo suugaantâ Soomaalida. badhtamihii sanadkii 1966.

Waxbarashadiisii dugsigahoose, dhexe iyo sareba waxa uu ku qaatey magaalada Hargeysa. Abwaanka hibadiisa hal-abuurnimo waxay bilaabmatey ardaynimadiisii. Waxaana suugaantiisa laga xiiseyn jirey goobaha waxbarashada iyo golayaasha lagu kulmo. Maansadani waa heestii labaad ee uu curiyo abwaanku ee soo raacda taxanihii suugaanneed, ee abwaanka. Waxa ay ka hadlaysaa aqoontu kaalinta ay bulshada kaga jirto. Waxa uu xusayaa abwaanku in aqoontu tahay ta la isku dhaafo, dhanka kale waxa uu tilmaan cad ka bixinayaa ardaynimadu qiimaha ay leedahay, iyo waajibka saaran ardayga ee looga baahan yahay. Heestani waxa ay ummadda uga digaysaa dhammaan dhibaatooyinka ay leedahay qabyaaladdu, waxaanay sigaara ula hadlaysaa ardayda, iyada oo uga digeysa wax badan isaga oo tilmaan iyo tusaale ka bixinaaya in saddexda cudur ee ummadduhu ka qayliyeen ee kala ah Gaajada, jahliga, iyo cudurku, ay qabyaaladdu ka digo kulushahay.

Aqoon: Kunnskap

Arday waxaannu nahay

Aqoontiyo cilmiga

Lagu ababiyoo

Asluub iyo dul-qaad

Eebbe siiyayoo

Ummaddooda dhammi

U asxaan faloo

Ku adkeystayoo

Lagu wada ogyee

Ubaxii dalkoow

Ubadkii dadkoow

Indhihii dantoow

Ma abaal gudnaa?

Awr-ba awr-ka hore

Inta uu socduu

Kan danbana ogyoo

Ku itaalayaa

Nimanyahow aflaxay

Aarankaa kiciyo

Jilka imanayaba

Ma tusnaa awood?

Dhabbo aayo wacan

Ubaxii dalkoow

Ubadkii dadkoow

Indhihii dantoow

Ma abaal gudnaa?

Dhibta aadamiga

Aafeysay iyo

limaha saddexan

Ee adduunka dhibey

Eell baa ka daran

Haddeynaan ogaan

Waa aqoon xumee

Aaniyo qabiil

Ma ka aarsanaa?

Ubaxii dalkoow

Ubadkii dadkoow

Indhihii dantoow

Ma abaal gudnaa?

Laylis

I. Kajawaab weydiinaha soo socda:

1. Abwaanku sanadkee dhashay halkeese ku dhashay?

2. Heestu maxay ka hadlaysaa?

3 Abwaanku muxuu ula jeedaa marka uu leeyahay:

Awr-ba awr-ka hore

Inta uu socduu

Kan danbana ogyoo

Ku itaalayaa.

4. Abwaanku muxuu umadda uga digaysaa?

5. Abwaanku hal abuurnimada muxuu ku darsaday?

BERRI SOOMAAL

Waxay heestani xambaarsan tahay dhacdooyin taabanaaya

nolosheenna. Wakhtiyadii hore sida noloshu ahayd waxa hubaal ah in

wax badani hadda iska badalleen, taasi ayay ka dhalatey heestani'

Waxyaabaha qiimaha leh ee waagii hore aynu lahaan jirney ma yihiin

hadda sidaasi? Waa Weydiinta abwaanku ina hor keeney' waxase aad

warcelintaasi ku arki doontaa maansadan oo tilmaameysa aragtidakala

duwanaansho ee waayahaasi

Dhibaatooyinka qaxootiga Soomaalida ku qabsadey qurbaha lama soo

koobi karo. Sidaa darteed marka la doonaayo in suugaan lagaga hadlo

waayahaqurbaha, dhinacyo badan baa laga eegi, karaa' Tixdani Berri

soomaal waa riwaayad ka sheekeyneysa qiso dhici karta ama dhacdeyba

Nin geeljire ah ayaa isagoo geelirii la jooga waxa uu hammiga galinayaa

in uu dhoofa, ka dib waxa uu galayaahawshaasi Wakhti ka dib ayaa uu

helayaa dal ku galkii uu ku tagi lahaa waddamada reer Galbeedka. Ninkii

odayga ahaa mararkii uu Yurub ka degey isaga oo aan hore u arkin

magaalooyin sidan u waaweyn amaba ay hadda ugu horreyso magaalo

aragtideed. Nin hilib cun ah oo oon xoolaad ku korey ayuu ayuu ahaaye maqaaxi buu tagay, haddii uu wax la cuno weydiistey' "Isteeg" baa lahayaa ayaa loo sheegay.

Markii 100 keeney ee uu cabbaar cunaayey ayaa waxa soo gashey koox somaali ah maqaaxidii oo

oo aan iyagu qurbaba ku cusbayn Sheeko dheer markii ay ninkii odeyga ahaa isla jaan qaadeen kooxdii ayaa

ayaa markiiba dag-dag loogu sheegey in waxan uu cunayaa xoolo aheyn ee hilib doofaar yahay

balo ku dagtay inta uu yidhi ayuu matagla sara kacay, ilaa uu ka miyir beeley oo'dhakhtar loo la cararey. Ka dib

markii uu lãnaadey, caano geel buu yaboohiyey' waase loo waayey. Talo

wxây kaga ururtey " ha ley mastaafuriyo oo dalkeygii ha la igu celiyo. Lama

yeelin oo isagii baaba laga shakiyey oo la yidhi ninka maxaa eryanaaya?

Armaa ba uu danbiile yahay ee hala baadho.

Berri soomaal

Sidaan subaxiyo

Salaad uga gudey

Een u suudaleyse

Siddeed guuraba

l1'ma saarine

Sokeeyahayoow

War i siiyoo

Raggu sahkankii

Ma sidii baa?

Geelu sidigtiilo

Ma sidii baa?

Adhi sarartii

Ma sidii baa?

Lo'du subaggii

Ma sidii baa?

Suuqii Yurub baan

Ku salcaamoo

Sida siigiyo

Siinga siingaha

Sumad laawiyo

Sirqaan qorane

Sokeeyahayoow

War i siiyoo

Sokeeyiyo xidid

Ma sidii baa?

Isa sudhan gacal

Ma sidii baa?

Siiro wada taal

Ma sidii baa?

Salaan gobanimo

Ma sidii baa?

Sareedo adduun

Haddaan sarar Iyo

Sixin dhami jirey

Sinji dhaannaa

I sadheeYoo

Duuf i siiyaye

Sokeeyahayoow

War i siiyoo

Soddoh alabkeed

Ma sidii baa?

Aoal sogortii

Må sidii baa?

Sitiyo1 aleel

Masidii baa?

Odkac iagu sugey

Ma sidii baa?